

REFERAT Social- og Handicapudvalget d. 14-04-2026

Mødedato Tirsdag d. 14. april 2026 kl. 14:30

Mødested Mødelokale Haderslev

Mødedeltagere Thomas Fredsted, Julie Juhler Østergaard, Signe Knappe, Thies
Mathiasen, Jens Friis Felber, Jannie Boysen Westergaard, Leif
Storgaard Pedersen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Borgerrådsgiverens beretning 2025.....	4
Botilbud på Handicap og Socialpsykiatri.....	7
Målgruppeanalyse på boligområdet på Handicap og Socialpsykiatri 2026.....	8
Budgetopfølgning pr. 28. februar 2026.....	10
Budget 2027-2030 for Social- og Handicapudvalget - teknisk budget.....	14
Budget 2027-2030 for Social- og Handicapudvalget - supplerende budget.....	15
Sundhedsprofilundersøgelsen "Hvordan har du det?" 2025.....	16
Årsrapport over utilsigtede hændelser for 2025.....	18
Indberettede magtanvendelser 2025.....	20
Tilsyn fra Styrelsen for Patientsikkerhed 2025.....	23
Tilsyn fra Socialtilsynet i 2025.....	25
Action cards til Guide om forebyggelse og håndtering af uønsket adfærd.....	28
Orientering fra Sundhedsråd Sønderjylland.....	30
Gensidig Orientering.....	31
Underskriftsside.....	32

Punkt 32: Godkendelse af dagsorden

25/31674

Indstilling

Direktøren for Social- og Sundhed indstiller, at:
- Social- og Handicapudvalget godkender dagsordenen.

Beslutning i Social- og Handicapudvalget den 14-04-2026

Godkendt.

Fraværende:

Julie Juhler Østergaard

Fraværende Julie Juhler Østergaard

Punkt 33: Borgerrådsgiverens beretning 2025

26/3096

Sagsresume

Borgerrådsgiveren afgiver sin beretning til Kommunalbestyrelsen for perioden den 1. januar 2025 - 31. december 2025

Beretningen kører i tre spor.

- I det ene spor drøftes beretningen i alle fagudvalg med henblik på at give udvalgene mulighed for at tage stilling til, om beretningen giver anledning til noget på udvalgets område. Borgerrådsgiveren deltager gerne på disse møder, hvis udvalgene ønsker det.
- I det andet spor behandles beretningen på Økonomiudvalgets møde den 21. april 2026 og efterfølgende på kommunalbestyrelsesmødet den 28. april 2026 med henblik på godkendelse.
- Oversendes til orientering til høringsberettigede råd og nævn.

Indstilling

Borgerrådsgiveren indstiller, at

- beretningen for 2025 drøftes og tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Indledning

Beretningen for 2025 giver et samlet overblik over Borgerrådsgiverfunktionen, dens arbejde og udviklingen i årets henvendelser. Borgerrådsgiveren bistår borgere, der har oplevet udfordringer i mødet med kommunen, for eksempel utilfredshed med sagsbehandlingen, manglende forståelse af afgørelser eller problemer med at navigere i det kommunale system. Borgerrådsgiveren kan ikke ændre afgørelser, men understøtter dialog og fremmer retssikkerhed gennem tydelig kommunikation og rådgivning.

Overordnede tendenser i 2025

Beretningen peger på fortsat høj aktivitet i Borgerrådsgiverfunktionen, hvor henvendelserne i 2025 ligger på et tilsvarende niveau som tidligere år. Henvendelserne omfatter både klager, forespørgsler og behov for vejledning. De tværgående erfaringer viser, at god borgerdialog, hurtig respons og tydelig orientering om sagens gang er centrale faktorer for borgernes oplevelse af kvalitet – og samtidig reducerer antallet af klager og konflikter.

Faglige hovedområder

Beretningen gennemgår de typiske henvendelser på fem centrale områder:

- Familieområdet – her er fokus på dialog, forståelse af afgørelser og skriftlighed.

- Skoleområdet – her fylder spørgsmål om skolevægning, trivsel og notat- og journaliseringspligt.
- Voksenområdet – især henvendelser om afgørelser, rettigheder og kommunikationen med myndighed.
- Arbejdsmarkedsområdet – typisk henvendelser om sagsbehandlingstid, ændringer i aftaler og spørgsmål om fleksjob.
- Teknik og Klima – typisk sager om borgernes oplevelse af respons og forventningsafstemning.

På hvert område beskrives karakteristiske henvendelser, dialogen mellem Borgerrådgiveren og forvaltningerne samt de udviklingstiltag, der er arbejdet med i årets løb.

Udviklingen i samarbejdet med forvaltningerne

I 2025 er samarbejdet mellem Borgerrådgiveren og forvaltningerne yderligere styrket. I stedet for at give konkrete anbefalinger til hver fagforvaltning – som hidtil – beskriver beretningen i år de temaer, der har været drøftet og arbejdet med i samarbejde gennem året. Dette afspejler en udvikling mod mere løbende opfølgning og fokus på kvalitet i sagsbehandlingen. Ifølge beretningen har 2025 været præget af positive erfaringer og vilje til dialog og forbedringer i hele organisationen.

Bilag

- Bilag 1 i beretningen: Uddybende statistik samt oversigt over emner inden for hver fagforvaltning.
- Bilag 2 i beretningen: Tilbagemeldinger fra fagforvaltningerne om status på sidste års anbefalinger.

Afsluttende bemærkninger

Beretningen viser samlet, at Borgerrådgiverens arbejde i 2025 har bidraget til styrket dialog og øget gennemsigtighed. Der er sket fremdrift i forvaltningernes arbejde med kvalitet, procedurer og samarbejde på tværs – og borgerrådgiverfunktionen oplever større inddragelse og efterspørgsel fra fagforvaltningerne i deres udviklingsarbejde.

Juridiske aspekter

I henhold til § 6 i vedtægt for Haderslev Kommunes borgerrådgiver skal borgerrådgiveren afgive en årlig beretning til Haderslev Kommunalbestyrelse. I beretningen skal borgerrådgiveren redegøre for sin virksomhed, herunder eventuelle konstateringer af overordnede forhold inden for borgerrådgiverens kompetence, som ikke er tilfredsstillende i kommunens sagsbehandling og borgerbetjening m.v. Borgerrådgiveren kan i den forbindelse komme med forslag og anbefalinger til Haderslev kommunalbestyrelse og forvaltningen.

I medfør af vedtægten for borgerrådgiveren § 6, stk. 2. oversendes til orientering til høringsberettigede råd og nævn.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 8. april 2026
- Senior- og Sundhedsudvalget 9. april 2026
- Børne- og Familieudvalget 13. april 2026
- Social- og Handicapudvalget 14. april 2026
- Beskæftigelse- og Borgerserviceudvalget 14. april 2026

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 08-04-2026

Godkendt.

Beslutning i Social- og Handicapudvalget den 14-04-2026

Godkendt.

Beslutning i Beskæftigelses- og Borgerserviceudvalget den 14-04-2026

Godkendt.

Bilag

Borgerrådsgiverens Beretning 2025.pdf

Punkt 34: Botilbud på Handicap og Socialpsykiatri

26/5948

Sagsresume

Orientering om botilbud på Handicap og Socialpsykiatri

Chef for Handicap og Socialpsykiatri, Helle Birgitte Mikkelsen uddyber sagen med et oplæg på udvalgets møde.

Indstilling

Direktøren for Social og Sundhed indstiller, at:

- Social- og Handicapudvalget tager orienteringen til efterretning

Sagsfremstilling

Haderslev Kommune skal tilbyde ophold i bolig til personer med et betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Der er tale om borgere, som har behov for omfattende hjælp til almindelige, daglige funktioner eller pleje, omsorg eller behandling, og som ikke kan få dækket disse behov på anden vis.

Målet med et botilbud er, at borgeren får dækket sine individuelle behov for støtte. Borgeren skal have hjælp til at klare dagligdagen og udvikle sine personlige kompetencer, så han eller hun kan at leve så selvstændigt og meningsfuldt som muligt.

Handicap og Socialpsykiatri tilbyder boliger, der er målrettet til mennesker med fysiske og/eller kognitive handicap eller til mennesker med psykiatriske udfordringer.

Nogle borgere visiteres til et midlertidigt botilbud, hvor de i en periode med målrettet hjælp og støtte kan optræne kompetencer til at bo i egen bolig. Andre borgere visiteres til et længerevarende botilbud, da de har så omfattende funktionsnedsættelser, at de ikke kan bo i egen bolig.

Chef for Handicap og Socialpsykiatri Helle Mikkelsen vil på mødet præsentere en mere detaljeret beskrivelse af botilbuddene.

Procedure

- Social- og Handicapudvalget den 14. april 2026

Beslutning i Social- og Handicapudvalget den 14-04-2026

Taget til efterretning.

Punkt 35: Målgruppeanalyse på boligområdet på Handicap og Socialpsykiatri 2026

26/5645

Sagsresume

Orientering om opdateret målgruppeanalyse på boligområdet. Det daværende Social- og Handicapudvalg fik af kommunalbestyrelsen bevilget en pulje til omstrukturering på udvalgets område. Udvalget igangsatte et arbejde med at sikre robuste og fleksible boliger på Handicap og Socialpsykiatri, så boligerne bedre kan imødekomme nuværende og fremtidige borgernes behov. Som et led i dette udarbejdede Handicap og Socialpsykiatri en målgruppeanalyse, som har bidraget til at sætte retningen for udviklingen af boligmassen. Forvaltningen har netop opdateret målgruppeanalysen med afsæt i nye data og prognoser.

Indstilling

Direktøren for Social og Sundhed indstiller, at:

- Social- og Handicapudvalget tager orienteringen til efterretning

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen bevilgede på budget 2023 – 2026 i alt 10 mio. kr. til omstrukturering på området for Handicap og Socialpsykiatri. Det daværende Social- og Handicapudvalg ønskede at bruge midlerne til at fremtidssikre boligmassen på Handicap og Socialpsykiatri-området. Der er tomme boliger i flere tilbud indenfor Handicap- og Socialpsykiatriområdet, da boligerne ikke kan matche de stigende og komplekse udfordringer, som borgerne har i dag i forhold til tidligere. Mange af boligerne er bygget i en tid, hvor der var behov for bofællesskaber. I dag er det mere individuelle behov, der skal tilgodeses, og de bygningsmæssige rammer er ikke altid hensigtsmæssige. Konsekvensen er, at en del borgere visiteres til eksterne botilbud – dvs. andre botilbud end Haderslev Kommunes egne tilbud. Der er derfor behov for at tilpasse boligerne, så de bedre matcher nuværende og fremtidige borgernes behov. Dette vil betyde, at Haderslev Kommune får mulighed for fremadrettet at begrænse visitationen af borgere til eksterne botilbud.

En anden udfordring består i, at der er mange små botilbud med få pladser på Handicap og Socialpsykiatriområdet, som økonomisk er vanskelige at drifte, hvilket udfordrer den samlede økonomi. Derudover påvirker det arbejdsmiljøet, da der ofte kun er en enkelt medarbejder på arbejde i det enkelte tilbud.

Forvaltningen fik udarbejdet en kortlægning af boligerne på Handicap og Socialpsykiatri i foråret 2024. Rådgivningsfirmaet, Kuben Management, som udarbejdede kortlægningen, anbefalede bygningsmæssige ændringer i udvalgte botilbud, så de bedre kan imødekomme borgernes udfordringer og understøtte et attraktivt arbejdsmiljø for medarbejderne.

Målgruppeanalyse

Kortlægningen af boligmassen blev også suppleret med en målgruppeanalyse, som Myndighedsafdelingen på Handicap og Socialpsykiatri udarbejdede. Målgruppeanalysen bidrog til at give en mere præcis prognose for, hvilke boligmæssige behov nuværende og fremtidige målgrupper har.

Målgruppeanalysen viste, at borgere med udviklingshæmning udgjorde den største målgruppe både i kommunens egne og i eksterne botilbud. Samtidig viste analysen også, at borgere med autismespektrumforstyrrelse udgjorde den næststørste målgruppe i eksterne botilbud. Handicap og Socialpsykiatri vurderede på baggrund af analysen, at der i Haderslev Kommune vil ske en stagnation i antallet af udviklingshæmmede på botilbud, og at der vil ske en stigning af borgere med autismespektrumforstyrrelse og ADHD med behov for et botilbud.

Myndighedsafdelingen på Handicap og Socialpsykiatri har i 2026 opdateret målgruppeanalysen ud fra nye data og prognoser for at følge udviklingstendenser og have et opdateret beslutningsgrundlag. Den nye målgruppeanalyse bekræfter vurderingerne i den tidligere analyse. Vurderingen er derfor, at der i fremtiden vil være et øget behov for botilbud til borgere med autisme og indgribende ADHD. Der er behov for både midlertidige og længerevarende botilbud til målgrupperne.

Der vil i særlig grad være et øget behov for botilbud til borgere med autisme og samtidig udviklingshæmning eller indgribende ADHD med en fysisk indretning, så det er muligt at skærme borgerne for stimuli.

Derudover er der behov for botilbud til borgere med foranstaltningsdom. Her er der tale om borgere med et nedsat kognitivt funktionsniveau, som, pga. kriminalitet, er idømt anden foranstaltning end fængselsstraf, f.eks. anbringelse i døgnlåst botilbud. Der er tale om en særlig specialiseret opgave, som med fordel kan købes udenfor Haderslev Kommune.

Udvikling af kapaciteten i boligmassen

Det daværende udvalg anvendte 6,7 mio. kr. på at styrke robusthed og fleksibiliteten i udvalgte botilbud for borgere med handicap. Der er bl.a. blevet etableret direkte adgang til boliger på Vilstrupvej og Kløverbænget, så borgerne undgår at skulle igennem fællesarealer for at komme til og fra deres boliger, hvilket beskytter dem for unødvendige stimuli. Der er etableret akustikregulering på flere fællesarealer, som bidrager til støjreduktion og stimuli for både borgere og medarbejdere. Desuden er der sket ombygning på Kirsebærhaven og Stadionallé.

Der har også været arbejdet med at styrke tilbuddene for socialt udsatte borgere. Der er bl.a. sket afvikling af botilbuddet Bøndergårdene, da det ikke var muligt at rette op på det hårde miljø i tilbuddet (bl.a. med salg af stoffer), som udgjorde en risiko for både borgere og medarbejdere. Borgerne, der boede på Bøndergårdene, er hjulpet videre til andre og mere egnede botilbud.

Der er fortsat behov for at arbejde videre med den langsigtede tilpasning af boligmassen. På den måde vil botilbuddene på Handicap og Socialpsykiatri bedre kunne imødekomme behovene hos fremtidens målgrupper herunder borgere med autisme og ADHD samt psykiatriske udfordringer som fremhævet i målgruppeanalysen.

Procedure

- Social- og Handicapudvalget 14. april 2026

Beslutning i Social- og Handicapudvalget den 14-04-2026

Taget til efterretning.

Bilag

Målgruppeanalyse - opdateret version januar 2026

Punkt 36: Budgetopfølgning pr. 28. februar 2026

25/7468

Sagsresume

Orientering om Social- og Handicapudvalgets aktuelle økonomi pr. 28. februar 2026.

Det forventes at udvalget afslutter året med et merforbrug på 16 – 25 mio. kr. Flere af udvalgets områder er fortsat under økonomisk pres.

Indstilling

Direktøren for Social og Sundhed indstiller, at:

- Social- og Handicapudvalget tager orienteringen til efterretning

Sagsfremstilling

Budgetopfølgningen for Social- og Handicapudvalget er opdateret med korrigeret budget og

forbrug pr. 28. februar 2026. Oversigten viser fordelingen af nettodriftsudgifter samt en oversigt over anlægsprojekter. Ved et lineært forbrug hen over året ville forbrugsprocenten på nuværende tidspunkt være 16,7%. Det realiserede forbrug pr. 28. februar 2026 er på 16,4 %.

Af tabel 1 fremgår de samlede driftsudgifter fordelt på hovedområder:

Tabel 1

	2026			2025
Drift - Beløb i mio. kr.	Korrigeret Budget 2026	Forbrug pr. 28.02.2026	Forbrugs-Procent 28.02.2026	Forbrugs-Procent 28.02.2025
Driftsudgifter	381,1	62,5	16,4%	11,7 %
- Serviceudgifter	434,4	72,1	16,6%	11,6 %
- Central refusionsordning	-49,4	-9,8	19,8%	12,9 %
- Ældreboliger	-3,9	0,2	-5,1 %	-10,9 %
Overførselsudgifter	0,7	0,1	14,3%	16,9 %
I alt	381,8	62,6	16,4%	13,9 %

”+”= mindreforbrug på udgifter/merindtægter, ”-”=merforbrug på udgifter/mindreindtægter.

Ældreboliger

Udgifter og indtægter administreres dels af den kommunale boligadministration og dels af Boligkontoret Danmark. Der udarbejdes et regnskab ved årsafslutningen. Eventuelle mer- eller mindreforbrug overføres til det kommende år.

Af tabel 2 fremgår udvalgets budget og forbrug på anlægsprojekter:

Tabel 2

Anlæg – Beløb i mio. kr.	2026			
	Korrigeret Budget 2026	Forbrug pr. 28.02.2026	Restbudget 2026	Forbrugs-Procent 28.02.2026
Anlægsudgifter	17,0	0,4	16,6	2,2 %
I alt	17,0	0,4	16,6	2,2 %

”+”= mindreforbrug på udgifter/merindtægter, ”-”=merforbrug på udgifter/mindreindtægter.

Driftsudgifter:

Af tabel 3, fremgår forbruget pr. 28. februar:

Tabel 3

Drift - Beløb i mio. kr.	2026			
	Korrigeret Budget 2026	Forbrug pr. 28.02.2026	Forventet forbrug 2026	Forventet resultat 2026
Myndighed for Handicap og Socialpsykiatri	222,3	36,3	237,8	-15,5
Livsmestring og støtte - Socialpædagogisk støtte	102,4	15,5	110,8	-8,4
Livsmestring og støtte - Dagtilbud	30,2	4,9	30,3	-0,1
Livsmestring og støtte - Rusmiddel og udsatte	15,2	2,4	16,5	-1,3
Livsmestring og støtte - Forebyggende indsatser	26,9	3,7	27	-0,1
160307 - Ældreboliger (SHU)	-5,8	-0,4	-5,8	0
I alt	391,2	62,4	416,6	-25,4

”+”= mindreforbrug på udgifter/merindtægter, ”-”=merforbrug på udgifter/mindreindtægter.

Myndighed for Handicap og Socialpsykiatri

Det samlede område forventes at afslutte året med et netto merforbrug på 15,5 mio. kr.

Myndighedsområdet består af tre hovedområder.

De to hovedområder Myndighedsdrift og Administration forventes samlet set at afslutte året i økonomisk balance. Det tredje hovedområde, borgerrettede indsatser, er opdelt i to underområder:

- Indenkommunale indsatser: Området forventes samlet at udvise et mindreforbrug på 5,4 mio. kr. Mindreforbruget dækker over væsentlige interne forskydninger. På myndighedsområdet forventes et merforbrug på 8,1 mio. kr. i forbindelse med de indsatser, der visiteres til DSI Odinsgaard. Bestillerbudgettet, hvor der er afsat midler til egne botilbud i forbindelse med ændringer i borgernes støttebehov, forventes derimod at udvise et mindreforbrug på 8,0 mio. kr. Herudover forventes et mindreforbrug på 5,7 mio. kr. på BPA-området, mens de øvrige indenkommunale områder samlet set viser et merforbrug på 0,2 mio. kr.
- Udenkommunale indsatser: Prognosen for de udenkommunale indsatser viser et merforbrug på netto 20,9 mio. kr. efter refusioner. Der forventes refusioner for 37,5 mio. kr. i 2026 vedrørende køb og salg af pladser.

Isoleret set forventes Forsorgshjem og Krisecenter at afslutte året med et merforbrug på henholdsvis 1,3 mio. kr. og 1,2 mio. kr. Samlet set forventes de to poster at udgøre 2,5 mio. kr. af merforbruget på de udenkommunale indsatser.

Livsmestring og støtte – Socialpædagogisk støtte

Området forventer et merforbrug på 8,4 mio. kr.

Flere af bostederne er økonomisk presset på grund af strukturelle forhold, da de har en størrelse, der ikke gør dem økonomisk og fagligt robuste. Der er pr. 1. februar 29 ledige pladser på botilbud, hvoraf Ungekollegiet og Bøndergårdene tegner sig for 14 af de ledige boliger.

Livsmestring og støtte – Dagtilbud

Der forventes et merforbrug på 0,1 mio. kr. på området.

Dagtilbuddene er underlagt et indtægtskrav, idet borgerne bidrager til produktionen.

I takt med at antallet af borgere, som har kapacitet til at varetage disse opgaver, falder, bliver det stadig vanskeligere for dagtilbuddene at opretholde det fastsatte indtægtskrav.

Livsmestring og støtte – Rusmiddelcenter og udsatte

Samlet set forventes et merforbrug på 1,3 mio. kr.

Rusmiddelcenteret forventes at afslutte året med et merforbrug på 0,6 mio. kr.

Forventningerne til Støtte teamet er, at de afslutter året med et merforbrug på 0,8 mio. kr. som skyldes en stigning i antal borgere. En stigning fra ca. 22 borgere ultimo 2024 til aktuelt 55. Bramdruphus forventes at afslutte året med et mindreforbrug på 0,1 mio. kr.

Livsmestring og støtte – Forebyggende indsatser

Der forventes et merforbrug på 0,1 mio. kr.

Ledelsesinformation er vedlagt i bilag 1.

Procedure

Social- og Handicapudvalget d. 14. april 2026

Beslutning i Social- og Handicapudvalget den 14-04-2026

Taget til efterretning.

Bilag

Social- og Handicapudvalget, februar 2026

Punkt 37: Budget 2027-2030 for Social- og Handicapudvalget - teknisk budget

25/7468

Sagsresume

Social- og Handicapudvalget godkendte den 2. marts 2026 budgetprocessen for 2027-2030.

På mødet i april skal udvalget drøfte forslag til det tekniske budget og håndtering af omstillingsbidrag. Det tekniske budget skal godkendes på udvalgets møde i juni 2026.

Beslutningskompetencen ligger hos Social- og Handicapudvalget.

Indstilling

Direktøren for Social og Sundhed indstiller, at

- Udvalget drøfter det tekniske budget
- Udvalget drøfter håndtering af omstillingsbidrag.

Sagsfremstilling

På møde den 2. marts 2026 godkendte Social- og Handicapudvalget budgetprocessen for 2027-2030.

Budgetprocessen er opdelt i to faser – en forberedende fase, der indeholder det tekniske budget og udvalgets forberedelse af materiale til det supplerende budget. Både det tekniske budget og det supplerende budget forholder sig til såvel driftsudgifter som anlægsudgifter.

I det tekniske budget skal udvalget sikre balance inden for den økonomiske ramme, som er udmeldt af Økonomiudvalget. Social- og Handicapudvalget har fået en økonomisk ramme på 375,2 mio. kr. i 2027 til dækning af udvalgets driftsudgifter. Udvalget har desuden til opgave at drøfte håndteringen af omstillingsbidraget samt udvalgets ambitioner og mål samt sikre, at de understøtter 2030-ambitionen og kommunens politikker.

På april mødet skal Social- og Handicapudvalget drøfte forslag til det tekniske budgetforslag, herunder håndtering af opstillingsbidraget.

Procedure

- Social- og Handicapudvalget den 14. april 2026

Beslutning i Social- og Handicapudvalget den 14-04-2026

Drøftet.

Bilag

Udvalgsbemærkninger 2027-2030

Teknisk budget 2027-2030 anlæg

Punkt 38: Budget 2027-2030 for Social- og Handicapudvalget - supplerende budget

25/7468

Sagsresume

Drøftelse af emner til det supplerende budget. Social- og Handicapudvalget godkendte budgetprocessen for 2027-2030 på møde den 2. marts 2026. Budgetprocessen lægger op til, at udvalget drøfter emner til det supplerende budget, herunder langsigtede anlægsinvesteringer. Det supplerende budget skal godkendes på Social- og Handicapudvalgets møde i juni 2026.

Beslutningskompetencen ligger hos Social- og Handicapudvalget.

Indstilling

Direktøren for Social og Sundhed indstiller, at:

- Social- og Handicapudvalget drøfter emner til det supplerende budget.

Sagsfremstilling

Social- og Handicapudvalget godkendte budgetprocessen for 2027-2030 på møde den 2. marts 2026.

Budgetprocessen er opdelt i to faser – en forberedende fase, der indeholder det tekniske budget og udvalgets forberedelse af materiale til det supplerende budget. Både det tekniske budget og det supplerende budget forholder sig til såvel driftsudgifter som anlægsudgifter.

Det supplerende budget indeholder eventuelle udfordringer, prioriteringer og investeringer, som udvalget ikke kan håndtere inden for den nuværende budgetramme.

Budgetprocessen lægger op til, at udvalget drøfter emner til det supplerende budget, herunder langsigtede anlægsinvesteringer.

Procedure

- Social- og Handicapudvalget den 14. april 2026

Beslutning i Social- og Handicapudvalget den 14-04-2026

Drøftet.

Punkt 39: Sundhedsprofilundersøgelsen "Hvordan har du det?" 2025

26/5912

Sagsresume

Drøftelse af resultaterne fra Sundhedsprofilundersøgelsen "Hvordan har du det?" fra 2025. Undersøgelsen er landsdækkende, men deles op i regionsundersøgelser og giver et indblik i lokale tal, for regionen, sundhedsrådet og kommunen i forhold til mental og fysisk sundhed, trivsel, sociale relationer og diverse sundhedstendenser.

Chef for Handicap og Socialpsykiatri, Helle Mikkelsen, holder oplæg om resultaterne på mødet

Indstilling

Direktøren for Social og Sundhed, indstiller, at

- Social- og Handicapudvalget drøfter undersøgelsen

Sagsfremstilling

Sundhedsprofilen "Hvordan har du det? 2025" er en landsdækkende undersøgelse udarbejdet i et samarbejde mellem regionerne, Sundhedsstyrelsen og Statens Institut for Folkesundhed. Undersøgelsen gennemføres hvert fjerde år og har til formål at give et systematisk indblik i borgernes mentale og fysiske sundhed, trivsel, sociale relationer og sundhedsadfærd.

I Region Syddanmark har et repræsentativt udsnit af voksne borgere over 16 år deltaget gennem spørgeskemaer udsendt i løbet af 2025.

Sundhedsprofilen spørger ind til områder som:

I Region Syddanmark har et repræsentativt udsnit af voksne borgere over 16 år deltaget gennem spørgeskemaer udsendt i løbet af 2025.

Sundhedsprofilen spørger ind til områder som:

- Tobaks- og nikotinformbrug, alkohol, kost, motion og vægt
- Mentalt helbred, selvværd og stress
- Sociale relationer og brugen af sociale medier
- Helbred, livskvalitet, funktionsniveau og søvn
- Sygdom og smerter

Sundhedsprofilens resultater placerer overordnet Haderslev Kommune tæt på regionsgennemsnittet på de fleste indikatorer. Der ses dog en række tendenser, der kan være relevante at se på. Den fulde rapport for Sundhedsprofilen er vedhæftet som bilag 1.

Da Sundhedsprofilens emner går på tværs, ligesom sundhed er for alle, drøftes undersøgelse i både Senior- og Sundhedsudvalget og Social- og Handicapudvalget.

Mental sundhed:

- 17,3 % af borgerne i Haderslev Kommune angiver højt mentalt velbefindende (ca. samme niveau i Region Syddanmark).
- 28,5 % i Haderslev har en høj stress-score (region ca. tilsvarende).
- 13,0 % i Haderslev oplever lavt selvværd (region ca. 12–14 %).
- 8,3 % i Haderslev rapporterer at være trist til mode (region ca. tilsvarende).
- Unge kvinder 16–24 år i Haderslev udgør den mest udsatte gruppe med markante indikatorer for stress, lavt selvværd og ensomhed (samme tendens ses regionalt).

Tobak og nikotin:

- 9,3 % af borgerne i Haderslev Kommune ryger dagligt, mod 10,8 % i Region Syddanmark.
- 3,5 % af borgerne i Haderslev ryger 15 cigaretter eller mere om dagen, mens andelen i Region Syddanmark er 4,2 %.
- Samlet set bruger 13,8 % af borgerne i Haderslev mindst ét tobaks- eller nikotinprodukt dagligt, mod 15,3 % i Region Syddanmark.

Alkohol:

- 11,6 % af borgerne i Haderslev drikker mere end 10 genstande om ugen, sammenlignet med 14,4 % i Region Syddanmark.
- 7,4 % i Haderslev drikker fem eller flere genstande på én uge (binge-drinking), hvilket matcher regionens 7,7 %.
- 5,9 % i Haderslev vurderes at have moderate til svære alkoholproblemer – samme niveau ses i Region Syddanmark.
- 17,5 % i Haderslev har ikke drukket alkohol det seneste år, lidt højere end 15,0 % i Region Syddanmark.

Region Syddanmark har lavet en kortere rapport, hvor der er data specifikt for Haderslev Kommune på nogle områder, i sammenhold med både Region Syddanmark som helhed og i nogle tilfælde opdelt lokalt i Sundhedsråd Sønderjylland. Rapporten er vedlagt som bilag 2.

Procedure

- Social- og Handicapudvalget den 14. april 2026

Beslutning i Social- og Handicapudvalget den 14-04-2026

Drøftet.

Bilag

sundhedsprofilundersøgelsen-2025-region-syddanmark (1)

Sundhedsprofil 2025 Haderslev

Punkt 40: Årsrapport over utilsigtede hændelser for 2025

26/4025

Sagsresume

Orientering om forvaltningens udarbejdede årsrapport for utilsigtede hændelser (UTH) i Social og Sundhed i 2025.

En utilsigtet hændelse er, når noget går galt i forbindelse med en sundhedsfaglig opgave. Det er en hændelse, der havde eller kunne have haft konsekvenser for borgeren i forskellig grad. Hændelsen kaldes utilsigtet, fordi de involverede medarbejdere ikke havde til hensigt, at hændelsen skulle ske.

Indstilling

Direktøren for Social og Sundhed indstiller, at

- Social- og Handicapudvalget tager orienteringen til efterretning

Sagsfremstilling

Forvaltningen har udarbejdet en årsrapport for forvaltningens rapporterede utilsigtede hændelser i 2025. Rapporten er vedhæftet.

En utilsigtet hændelse er, når noget går galt i forbindelse med en sundhedsfaglig opgave. Det er en hændelse, der havde eller kunne have haft konsekvenser for borgeren i forskellig grad. Hændelsen kaldes utilsigtet, fordi de involverede medarbejdere ikke havde til hensigt, at hændelsen skulle ske.

I 2025 blev der registreret lidt over 4.000 hændelser, hvilket er næsten det samme som 2024. De fleste af hændelserne sker i hjemmeplejen og på plejehjem, hvor der er flest plejeopgaver.

Den største gruppe af hændelser handler om medicin. Selvom der registreres mange medicinrelaterede hændelser, er næsten alle ufarlige, og at kun ganske få kunne have været alvorlige.

Kommunen bruger systematisk hændelserne til at lære af – ikke til at placere skyld. Målet er at forebygge fejl og give borgerne en endnu tryggere indsats.

Rapporten peger på to vigtige områder, der skal have ekstra fokus i 2026:

- Kommunen fortsætter arbejdet med at forenkle måden at indberette hændelser på (samlerapportering), fordi det gør det lettere for medarbejderne at registrere fejl og lære af dem. Der bliver særligt fokus på de steder, der i dag rapporterer mindre end andre
- Der bliver sat mere fokus på at få registreret tryksår og brud på hygiejne, som i dag bliver meldt ind for lidt. Det er vigtigt for at få et mere præcist billede af risici og kunne forebygge dem bedre

Procedure

- Social- og Handicapudvalget den 14. april 2026

Beslutning i Social- og Handicapudvalget den 14-04-2026

Taget til efterretning.

Bilag

2025_Årsrapport_UTH_PDF_rettet (27.03.2026)

BILAG 2 - ENKELTRAPPORTERINGER FORDELT PÅ HÆNDELSESSTED OG DPSD-HOVEDGRUPPE

BILAG 3 - SAMLERAPPORTERINGER FORDELT PÅ LOKATION, HÆNDELSESSTED OG SAMLERAPPORT
TYPE

Punkt 41: Indberettede magtanvendelser 2025

26/3296

Sagsresume

Orientering om indberettede magtanvendelser i 2025 på udvalgets område.

Statistikken forelægges Social- og Handicapudvalget én gang årligt, jf. årsplanen.

Indstilling

Direktøren for Social og Sundhed indstiller, at

- Social- og Handicapudvalget tager orienteringen til efterretning

Sagsfremstilling

Formålet med reglerne om magtanvendelse er at begrænse magtanvendelse og andre indgreb i borgerens selvbestemmelsesret til det absolut nødvendige. Magtanvendelse og indgreb i selvbestemmelsesretten skal kun ske, når der er nærliggende risiko for, at borgeren udsætter sig selv eller andre for væsentlig personskade. Det kan f.eks. være, hvis en borger på et botilbud bliver meget vred og er fysisk aggressiv over for andre borgere og/eller medarbejdere. I sådanne situationer kan medarbejderne eksempelvis tage fat i borgerens arm og lede borgeren tilbage til sit værelse eller lejlighed og berolige med ting, der skaber tryghed.

I nedenstående oversigt ses fordelingen af indberettede magtanvendelser:

Type af magtanvendelse	Indberetninger 2023	Indberetninger 2024	Indberetninger 2025
Afvægehjælp §124c	-	4	-
Låsning og sikring af døre til opholdsrum	-	-	1
Nødværge	-	1	1
Fastholdelse, tilbageholdelse, tilbageføren §124d	1	14	36
Forhåndsgodkendelse til brug af stofseler	9	7	22
Forhåndsgodkendelse til kortvarig fastholdelse i hygiejnesituationer §136a	2	-	3
Kortvarig fastholdelse i personlige hygiejnesituationer §136a	3	1	5
Forhåndsgodkendelse til brug af tryghedsskabende velfærdsteknologi §128	3	1	6
Godkendt tilladelse til	1	-	-

magtanvendelse – særligt døråbnere

Fysisk guidning §124	1	3	-
Løsne en persons greb §124d, stk.1	-	-	1
Nødret §14	-	-	1
I alt	20	31	76

For 2025 fordeler indberetningerne sig over 34 CPR-numre og er indsendt fra 24 botilbud/værksteder.

Stigningen fra 31 indberetninger i 2024 til 76 indberetninger i 2025 skyldes, at det ikke var muligt at fremskaffe alle indberetningerne fra 2024. Det skyldes, at strukturen for håndteringen og dermed også registreringen af magtanvendelserne ikke skete systematisk. Tallene for 2025 er dermed et resultat af en ændret arbejdsgang i registreringen af magtanvendelser. Derudover er der indkøbt e-læringsmodul om magtanvendelser, som har øget medarbejdernes viden om, hvornår de har pligt til at indberette.

Herunder findes eksempler på de forskellige typer af magtanvendelse:

- Afværgehjælp §124c: Det kan f.eks. være når medarbejdere går mellem to borgere for at afværge en konfliktsituation og i den forbindelse kortvarigt flytter borgeren væk fra situationen
- Låsning og sikring af døre til opholdsrum: Det kan f.eks. være, at hvis en borger har en konfliktfyldt adfærd, så kan en dør låses. På den måde bliver borgeren forsinket i at ankomme til opholdsrummet. Det giver personalet mulighed for at skærme andre borgere
- Nødværge: Det anvendes i yderste tilfælde, hvor en borger, på trods af pædagogisk guidning og metoder angriber personalet gentagne gange, og der herved er risiko for personskade mod personalet
- Fastholdelse, tilbageholdelse, tilbageføren §124d: Det kan bruges i situationer, hvor borgere er udadreagerende og dermed er nødsaget til at blive holdt om for at afværge slag og spark mod andre borgere eller personale. Borgere kan have brug for at blive flyttet fra en situation og tilbage i egen lejlighed mod borgerens egen vilje
- Forhåndsgodkendelse til brug af stofseler: Stofseler bruges, når der er risiko for personskade, f.eks. hvis borger falder af sin badestol eller ud af en kørestol. Det kan være grundet borgers fysiske handicap eller for at sikre, at borger ikke kommer til skade under et epileptisk anfald
- Forhåndsgodkendelse til kortvarig fastholdelse i hygiejnesituationer §136a: Se beskrivelse nedenfor
- Kortvarig fastholdelse i personlige hygiejnesituationer §136a: Det kan være, at en borger har siddet længe med en ble, som skal skiftes. Borgeren kan være udadreagerende, men bliver kortvarigt fastholdt i eksempelvis armene, mens en anden medarbejder skifter bleen
- Forhåndsgodkendelse til brug af tryghedsskabende velfærdsteknologi §128: Det kan være, at en borger har tendens til at gå rundt på botilbuddet om natten. Hvis borger ikke får sin søvn, kan vedkommende blive udadreagerende. Derfor kan f.eks. opsættes en sensor, så nattevagten kan blive informeret om, at borgeren er stået op
- Godkendt tilladelse til magtanvendelse – særligt døråbnere: Det kan f.eks. anvendes, hvis der i botilbuddets nærområde er en trafikeret vej eller andet, der kan medvirke til nærliggende risiko for væsentlig personskade, hvis borgeren forlader tilbuddet.
- Fysisk guidning §124: Det kan f.eks. være at lægge en arm om skulderen på en borger for at vise, at personen skal følge med. Det kan være relevant i situationer, hvor der er uoverensstemmelse mellem borgerens ageren, ønsker og personalets faglige vurdering af, hvad der er bedst for vedkommende. Det skal foregå uden modstand fra borgeren.

- Løsne en persons greb §124d, stk.1: Personalet har mulighed for at løsne borgerens greb i f.eks. en anden person, et dørhåndtag eller lignede, hvis vedkommende udviser grænseoverskridende eller konfliktskabende adfærd. Det betyder, at personalet har mulighed for at afværge en situation inden det kan blive nødvendigt med mere indgribende indgreb, såsom fastholdelse.
- Nødret §14: Dette er ikke en del af servicelovens bestemmelser, men derimod i straffeloven. Det kan f.eks. være voldsom selvskade i et offentligt rum, hvor det vurderes, at borgeren vil opleve fatale konsekvenser, hvis vedkommende ikke stoppes.

Statistik om magtanvendelse forelægges Social- og Handicapudvalget én gang årligt, jf. årsplanen, der blev godkendt på udvalgets møde den 2. februar 2026 (punkt 15).

Procedure

- Social- og Handicapudvalget den 14. april 2026
- Haderslev Udsatteråd den 21. april 2026 (orientering)
- Handicaprådet den 27. april 2026 (orientering)

Beslutning i Social- og Handicapudvalget den 14-04-2026

Taget til efterretning.

Punkt 42: Tilsyn fra Styrelsen for Patientsikkerhed 2025

26/5949

Sagsresume

Orientering om tilsynsrapporter fra Styrelsen for Patientsikkerhed 2025. Styrelsen for Patientsikkerhed har været på tilsynsbesøg på tre botilbud på Handicap og Socialpsykiatri i 2025. I denne sag fremlægges tilsynsrapporterne og dermed tilsynets vurdering af tilbuddenes kvalitet.

Indstilling

Direktøren for Social og Sundhed indstiller, at:

- Social- og Handicapudvalget tager orienteringen til efterretning

Sagsfremstilling

Styrelsen for Patientsikkerhed arbejder for at sikre høj patientsikkerhed i sundhedsvæsenet – både i offentlige og private tilbud. Styrelsen fører tilsyn med regionale og kommunale sundhedstilbud samt sociale tilbud med sundhedsfaglige ydelser såsom botilbud og døgnophold.

Styrelsen fører risikobaserede tilsyn. Det betyder, at tilsynene målrettes de tilbud, hvor styrelsen vurderer, at der er størst risiko for patientsikkerhedsproblemer. I tilsynet ser styrelsen efter emner som medicin håndtering, faglighed, journalføring, hygiejne og infektionskontrol, organisering og kompetencer, samarbejde og kommunikation samt særlige risikoområder.

På baggrund af tilsynet indplacerer styrelsen tilbuddet i en af fire kategorier:

- Ingen problemer af betydning for patientsikkerheden (tilbuddet lever op til alle krav på de målte områder)
- Mindre problemer af betydning for patientsikkerheden (der er enkelte mangler som typisk løses hurtigt og ikke udgør en risiko)
- Større problemer af betydning for patientsikkerheden (væsentlige mangler, som kan udgøre risiko for fejl eller skade)
- Kritiske problemer af betydning for patientsikkerheden (alvorlige forhold, som udgør en direkte og akut fare)

Styrelsen for Patientsikkerhed kan give påbud, iværksætte reaktive tilsyn, eller i alvorlige tilfælde begrænse eller stoppe behandling, indtil kritiske forhold er bragt i orden.

Tilsynsrapporter 2025

Styrelsen for Patientsikkerhed har udgivet følgende tilsynsrapporter om tre tilbud på Handicap og Socialpsykiatri i 2025:

- Rådmandsvej 01.04.25
- Svanen 13.11.25
- Vilstrupvej 25.11.25

For to af tilbuddene finder styrelsen ingen problemer af betydning for patientsikkerheden. I et af tilbud finder styrelsen mindre problemer af betydning for patientsikkerheden. Her består problemerne bl.a. i sporadisk manglende dokumentation i forhold til dispensation af medicin til borgerne. Desuden har styrelsen konstateret mindre problemer i forhold til opbevaring af medicin.

Procedure

- Social- og Handicapudvalget den 14. april 2026
- Haderslev Udsatteråd 21. april 2026 (orientering)
- Handicaprådet 27. april 2026 (orientering)

Beslutning i Social- og Handicapudvalget den 14-04-2026

Taget til efterretning.

Bilag

Rådmandsvej 01.04.25

Svanen 13.11.25

Bostedet Vilstrupvej 25.11.25

Punkt 43: Tilsyn fra Socialtilsynet i 2025

26/5754

Sagsresume

Orientering om Socialtilsyn Syds tilsynsrapporter om botilbud i 2025. Socialtilsyn Syd har været på tilsynsbesøg på botilbuddene på Handicap og Socialpsykiatri i 2025. I denne sag fremlægges tilsynsrapporterne og dermed tilsynets vurdering af tilbuddenes kvalitet.

Indstilling

Direktøren for Social og Sundhed indstiller, at:

- Social- og Handicapudvalget tager orienteringen til efterretning

Sagsfremstilling

Socialtilsynets formål er at sikre, at borgere på det specialiserede socialområde modtager hjælp af høj faglig kvalitet. Tilsynets opgave er bl.a. at vurdere og godkende nye sociale tilbud og plejefamilier, før de kan starte op. Tilsynet fører driftsorienteret tilsyn med botilbud, opholdssteder og plejefamilier. Tilsynet vurderer tilbuddene efter en kvalitetsmodel, hvor der er fokus på borgernes beskæftigelse, uddannelse, trivsel og sundhed samt kvalitet, økonomi og pædagogik. Tilsynet kommer på anmeldte eller uanmeldte tilsynsbesøg op til 2 – 3 gange eller mere pr. år i hvert tilbud.

På baggrund af tilsynsbesøget vurderer tilsynet, om tilbuddet fortsat lever op til betingelserne for godkendelse. Hvis tilbuddet ikke lever op til kravene, kan tilsynet udstede et påbud om, at tilbuddet inden for en tidsfrist skal rette op på konkrete mangler. Hvis problemerne er alvorlige eller vedvarende, kan Socialtilsynet sætte tilbuddet under skærpet tilsyn, hvilket bl.a. indebærer hyppigere tilsynsbesøg. Hvis tilbuddet ikke formår at leve op til kravene, kan tilsynet i sidste ende fratage tilbuddet dets godkendelse, hvilket betyder, at tilbuddet skal lukke.

Efter tilsynsbesøgene udarbejder tilsynet en tilsynsrapport om tilbuddets kvalitet på de forskellige parametre i kvalitetsmodellen. Her vil det fremgå, om tilsynet vurderer, at tilbuddet har den nødvendige kvalitet, om der er udstedt påbud mv.

Tilsynene er opdelt i fem regioner, og det er Socialtilsyn Syd, der fører tilsyn med botilbuddene i Haderslev Kommune.

Tilsynsrapporter i 2025

Nedenunder vises en oversigt over de tilsynsrapporter, som Socialtilsyn Syd har udarbejdet om botilbuddene på Handicap og Socialpsykiatri i 2025. Bemærk, at tilsynet i flere tilfælde har udgivet en samlet tilsynsrapport for flere tilbud. Hver dato dækker over en separat tilsynsrapport. Alle tilsynsrapporter er vedlagt sagen.

Botilbud	Tilsynsrapporter
Bogruppe A (Grenen, Åbakken, Klørvænget)	08.01 - 11.04 - 10.06 - 20.06
Bogruppe B (Catarinahjemmet, Nørreled, Stadionallé, Huginsvang)	23.09 – 31.10 – 05.12

Bogruppe C (Allégade, Højgade, Kirsebærhaven, Østergade)	27.07 – 06.10 – 30.11
NyBo	26.08
Rådmandsvej	17.03
Ungekollegiet	Ingen
Vilstrupvej	20.10
Diagergård og Svanen	06.06 – 16.12
Rusmiddelcentret og Bøndergårdene	31.01 – 04.08

Tilsynet konkluderer i sine tilsynsrapporter, at alle tilbud igennem 2025 havde eller fik rettet op, så de havde den nødvendige kvalitet og dermed kunne godkendes til at fortsætte.

Bogruppe A var den 8. januar 2025 underlagt skærpet tilsyn, hvilket fremgår af tilsynsrapporten. Socialtilsyn Syd vurderede, at tilbuddets kvalitet var lav i forhold til at understøtte borgernes fysiske og mentale trivsel. Baggrunden var, at flere borgere og medarbejdere var utrygge, da der forekom vold i tilbuddet. Tilsynet fandt, at der var større gennemstrømning af medarbejdere og højere sygefravær end i andre sammenlignelige tilbud, hvilket gjorde det vanskeligt at sikre borgerne kontakt til personale med relevante kompetencer.

Bogruppe A samarbejdede med tilsynet og udarbejdede en handleplan for håndtering af udfordringerne. Tilsynet ophævede det skærpede tilsyn den 10. april. Her konkluderede tilsynet, at tilbuddet nu havde den nødvendige kvalitet.

Procedure

- Social- og Handicapudvalget den 14. april 2026
- Haderslev Udsatteråd 21. april 2026 (orientering)
- Handicaprådet 27. april 2026 (orientering)

Beslutning i Social- og Handicapudvalget den 14-04-2026

Taget til efterretning.

Bilag

Tilsynsrapport Bogruppe A 08.01.2025.pdf

Tilsynsrapport Bogruppe A 11.04. 24.pdf

Tilsynsrapport Bogruppe A 10.06.2025.pdf

Tilsynsrapport Bogruppe A 20.06.25.pdf

Tilsynsrapport Bogruppe B 05.12.2025.pdf

Tilsynsrapport bogruppe B 23.09.25.pdf

Tilsynsrapport Bogruppe B 31.10.25.pdf

Tilsynsrapport Bogruppe C 27.07.25.pdf

Tilsynsrapport Bogruppe C 06.10.25.pdf

Tilsynsrapport Bogruppe C 30.11.25.pdf

Tilsynsrapport NyBo 26.08.25.pdf

Tilsynsrapport Rådmandsvej 17.03.25.pdf

Tilsynsrapport Vilstrupvej 20.10.25

Tilsynsrapport Diagergård 06.06.25.pdf

Tilsynsrapport Diagergård 16.12.25.pdf

Tilsynsrapport Rusmiddel- og Støttecentret 31.01.25.pdf

Tilsynsrapport Rusmiddel- og Støttecentret 04.08.25.pdf

Punkt 44: Action cards til Guide om forebyggelse og håndtering af uønsket adfærd

25/11512

Sagsresume

Orientering om action cards til Guide om forebyggelse og håndtering af uønsket adfærd over for borgere med særlige behov. Der er nu udarbejdet action cards, som skal gøre det nemt for borgere, medarbejdere og ledere at følge guidens retningslinjer og dermed forebygge og håndtere uønsket adfærd over for eller mellem borgerne.

Indstilling

Direktøren for Social og Sundhed indstiller, at:

- Social- og Handicapudvalget tager orienteringen til efterretning

Sagsfremstilling

Det daværende Social- og Handicapudvalg vedtog 3. juni 2025 "Guide om forebyggelse og håndtering af uønsket adfærd over for borgere med særlige behov".

Guiden er målrettet voksne borgere med handicap eller sindslidelse og socialt udsatte borgere i Haderslev Kommunes tilbud. Guiden skal beskytte borgere mod uønsket adfærd fra: pårørende, andre borgere, andre borgeres pårørende samt medarbejdere og ledere. Uønsket adfærd er i guiden defineret som: Chikane, digital chikane, fysisk vold, psykisk vold og seksuelle overgreb. Guiden blev udarbejdet i dialog med Handicaprådet, Haderslev Udsatteråd, Seniorrådet, relevante interesseorganisationer og Fag-MED på Handicap og Socialpsykiatriområdet.

Handicap og Socialpsykiatri og Sekretariat for Social og Sundhed har udarbejdet to sæt actions cards til guiden.

Det ene sæt action cards er henvendt til borgerne og indeholder definition af uønsket adfærd, hvordan borgeren selv kan bidrage til at forebygge denne adfærd samt hvad borgeren kan gøre, hvis han/hun er udsat for uønsket adfærd.

Det andet sæt action cards er henvendt til medarbejdere og ledere. Det indeholder definitioner af centrale begreber – herunder uønsket adfærd. Derudover er der syv action cards i denne samling. Et action card omhandler, hvordan medarbejdere og ledere kan forebygge uønsket adfærd. De øvrige actions cards indeholder handlingsanvisninger for seks forskellige situationer med uønsket adfærd over for en borger. Samlingen indeholder også oplysninger på relevante kontakter i og udenfor Haderslev Kommune, som kan være brugbare for ledere og medarbejders håndtering af uønsket adfærd over for en borger.

Action cards og guide er blevet præsenteret og drøftet på Fag-MED, Handicap og Socialpsykiatri. Begge dele vil også blive drøftet på personalemøder i tilbuddene på Handicap og Socialpsykiatri.

Alle action cards vil blive lagt på kommunens hjemmeside. Derudover vil action cards til medarbejdere og ledere blive lagt i kommunens fagsystemer, så de er nemme at tilgå.

Action cards og guide er vedlagt sagen.

Procedure

- Social- og Handicapudvalget den 14. april 2026
- Seniorrådet 20. april 2026 (orientering)
- Haderslev Udsatteråd 21. april 2026 (orientering)
- Handicaprådet 27. april 2026 (orientering)

Beslutning i Social- og Handicapudvalget den 14-04-2026

Taget til efterretning.

Bilag

Borger-action card

Medarbejder action cards

Guide til forebyggelse og håndtering af uønsket adfærd

Punkt 45: Orientering fra Sundhedsråd Sønderjylland

25/31674

Sagsresume

Orientering om aktuelle emner fra Sundhedsråd Sønderjylland.

Indstilling

Direktøren for Social og Sundhed indstiller, at

- Social- og Handicapudvalget tager orienteringen til efterretning

Sagsfremstilling

Haderslev Kommunes medlem af Sundhedsråd Sønderjylland, Signe Knappe, vil på mødet orientere om aktuelle emner og punkter fra Sundhedsråd Sønderjylland.

Procedure

- Social- og Handicapudvalget den 14. april 2026

Beslutning i Social- og Handicapudvalget den 14-04-2026

Taget til efterretning.

Bilag

Referat - Sundhedsråd Sønderjylland 23. marts 2026

Punkt 46: Gensidig Orientering

25/31674

Bilag

Orienteringer til mødet i Social- og Handicapudvalget 14. april 2026

Punkt 47: Underskriftsside

25/31674

Sagsresume

Social- og Handicapudvalget skal godkende beslutningsprotokollen. For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive ved at trykke på Godkend.